DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال ششم شماره ۱۵۸
شماره مسلسل ۱۰۲۴
پنج شنبه ۸ سرطان ۱۳۸۵ هـ.ش
۲ جمادی الثاني ۱۴۲۷ هـ ق
29 June, 2006

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

حامد کرزی

موجودیت فساد را در ادارات دولتی تائید کرد

رسانه های داخلی وخارجی از افزایش فساد در دستگاه دولتی خبر میدهد.

این درحالی است که حامد کرزی رئیس جمهورکشور نیز دیروز در یک نشست خبری موجودیت فساد را در ادارات دولتی تائید کرد.

فساد در دستگاه حکومتی به یکی از بحث های داغ رسانه های داخلی وخارجی مبدل شده است. روز نامه واشنگتن پوست در یکی از شماره های اخیر خود از خرید وفروش برخی سمت های بلند ومهم دولتی

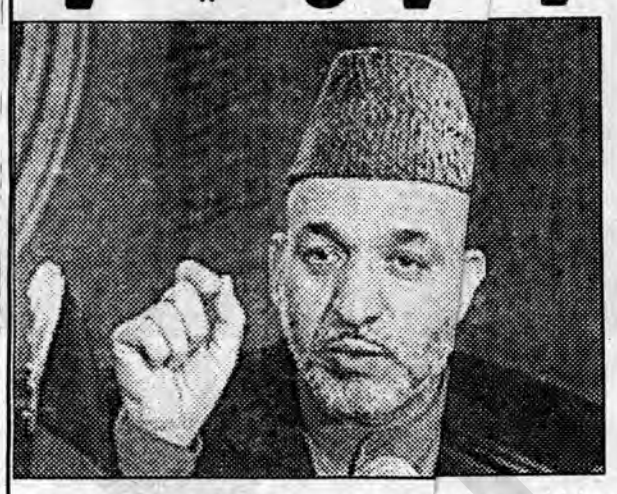

خبر داده است.

هم چنان روز گذشته اشرف غنی احمدزی وزیر مالیه پیشین در گفتگو با رادیو بی بی سی گفته است که فساد اداری از کوچکترین واحد اداری تا شهرداری خوب بیداد میکند.

در همین حال رئیس جمهور کرزی این ادعا ها را تائید کرده وآنرا در بیشتر کشور ها معمول خوانده است. شماری از شهریان کابل با انتقاد از روند کاری در ادارات دولتی میگویند که بدون دادن رشوه نمیتوان کوچکترین کاری را در ادارات به انجام رساند.

سخنگوی دفتر نمایندگی ملل متحد در کابل روز دوشنبه با ابراز نگرانی از وجود فساد دستگاه حکومت گفته بود که این سازمان در آینده به دولت های که آلوده به فساد باشند همکاری نخواهد کرد.

میرمن رایس: د افغانستان غلیمان ناکامیږي

کابل ته ددې یو ورځنې سفر په مهال د امریکا د متحدو ایالاتو د بهرنیو چارو د وزیرې کاندولیزا رایز لوی پیغام دا و چې هیواد به یې کله هم له القاعده او طالبانو سره په روانه جګړه کې د ستړیا احساس ونه کړي او دا چې د بریتر شیبې به له دغې جګړې لاس وانه خلي او نه به د افغانستان له ملګرتوبه لاس په سر شي.

ډاکټر رایس وویل ددې لپاره افغانستان ته راغلې چې د ددې هیواد د خلکو غوښتنو او اندیښنو ته ځواب ووایي

په دې اړه یې په ځانګړې توګه د امنیت او بیا رغونې په ډګر کې شته اندیښنو ته ګوته ونیوله. میرمن رایس د افغانستان په وړاندې د امریکا ژمنې خورا ډاډ منې او نه بدلیدونکې وبللې.

«موږ ژمن یو په پرله پسې توګه وګورو چې لاځه شه کولی شو اوپه کومو برخو کې د چټکتیا د راوستو اړتیا ده. ددې لپاره ولسمشر کرزی زموږ یو داسې متحد دی چې ورسره په خورا پرانستې لهجه خبرې اترې کیدی شي.» ۴مخ

در ۲۴ ساعت ۱۶ تن کشته شد

به ادامه عملیات یورش کوهستان در ولایت های جنوبي در ۲۴ ساعت گذشته ۱۶ تن از مخالفان دولت کشته شدند و ۲۰ تن دیگر زخم برداشتند. ص۴

سرمقاله

وګورو چې دمالیاتو پیسې په کومو لارو لګیږي او دنرخونو دلوړیدو مخه به څنګه نیول کیږي؟

دولت ته دمالیه دورکولو سیستم دنړۍ په بیلابیلو هیوادونو کې دملی ګټو او بیا جوړولو په پام کې نیولو سره دخانګړو تطبیق کیدونکو قوانینو په شته والی سره رامنځته شوی وی خو زموږ په هیواد کې د جګړو دکلونو له پیل څخه تر اوسه پورې دمالیاتو دورکړې سیستم تر اوسه چې مرکزی اداره رامنځته شوې ده نیمګړی او له ستونزو څخه ډک دی. تر اوسه پورې چې کوم مالیات په بیلابیلو لارو راټولیدل زیاته برخه یې شخصی جیبونو ته تللی اوله مالیه ورکوونکو سره د جوړښت له مخې ملی ښتمنی ته زیانونه اوښتی دی.

سږ کال دسرطان له لومړۍ نیټې څخه دحق العبور په سیستم کې دمالیې د ورکولو او ملی شمتنی دپیاوړتیا په خاطر دمالیه نوی ټکټونه په عصری بڼه دتطبیق لپاره وړاندې شول داړوندو چارواکو دوینا له مخې به له دې لارې ۴۰ میلیونه ډالره په کال کې تراسه شي دهیواد په اوسنیو شرایطو کې چې دواړاتو اندازه تر صادراتو زیاته ده ددغې ملا ماتوونکی مالیې زیاتوالی به دنرخو په زیاتوالی خواشینوونکی اغیزې رامنځته کړی څکه چې په هیواد کې دازاد بازار دشته والی او پرمختیا له مخې دنرخونو کنترولوونکی اداري وجود نه لري.

له بلې خوا داړوندو ادارو چارواکو ژمنه کړې ده چې دغه ځلویښت میلیونه ډالره به د سرکونو دجوړولو او ساتنې په برخه کې ولګوی په هیواد کې هغه سرکونه چې د پیاوړو انجوګانو له خوا جوړېږي دسرکونوپه جوړولو کې دمیږي په مزل روانی دی چې بیلګې یې خرګندی او هیوادوالو ته روښانه دی که چیرې دولت یې په جوړولوکې دملی احساس لرونکی او پاک کسان په کارونو ونه ګمارې ددې سې بیا جوړولو په پیسو کې به د اختلاسونولپاره زمینه برابره شي او دانجوګانو په پل به حرکت را پیل شي لکه چې پیل شوی دی.

خوپه دې ټولو کې زیاته خواشینوونکی د اده چې زموږ دملی عایداتو څخه راټولې شوی پیسې به د اوس په څیر دسیمینارونو غونډو په برخه کې دهوټلونو خوراک شي ا ویا به په بهرنیو سفرونو باندې چې زیاتره یې په نیمګړو نتیجو او تفاهم پای ته رسیږي و لګیږي.

دیوه غریب او جنګ خپلی هیواد لپاره دمالیاتو راټولول که چیرې دبیا جوړولو لپاره په یوه منظم پلان ونه لګیږي هوایی او بې نتیجې مصرف شي ویلای شو چې ګزار به یې وچه په وچه غریب ملت ته ورسیږي نو ځکه له دولت څخه دملت غوښتنه داده چې دهرې نوی مقرری په رامنځته کولو کې باید داسې پلان په پام کې ونیول شي چې عملاً یې خلك په تطبیق کې خپلې ګټې او سوکالی احساس کړی او که خبره د اوس په څیر بې کنتروله روانه وی ویلای شو چې دولت به خلك په غیږ کې ونه شي نیولی او په لوی لاس به دخپلو خلکو په لاس د دنورو ویالو ته اوبه واړوي.

دستګیری یک تبعه پاکستانی در ولسوالی معروف

نبرد میان نیروهای پولیس مرزی ومخالفان مسلح دولت در ولسوالی معروف ولایت کندهار از چند روز بدین سو ادامه دارد. گفته میشود شماری از جنگجویان پاکستانی نیز دربن نبرد برضد نیروهای دولتی شرکت دارند. در جریان این جنگ یک تعبه پاکستانی از سوی نیروهای پولیس سرحدی آمریت نمبر ۴ دستګیر شده است که فعلاً تحت تحقیق میباشد. ص۴

د روسیې جګپوړی پلاوی کابل کې دی

د روسیې د ملی امنیت د شورا د مرستیال تر مشری لاندې د هغه هیواد جګپوړی پلاوی پرون کابل ته راورسید او تاکل شوې ده له افغان ولسمشر حامد کرزي او نورو دولتی چارواکو سره وګوري. نوموړی پلاوی به درې ورځې افغانستان کې پاتې شي او د بلخ ولایت ته به هم سفر وکړي. افغانستان ته د نوموړی لوړپوړي پلاوی راتګ د افغانستان او روسیې تر مینځ د دیپلوماتیکو هلوځلو او نوو اړیکو بیا تازه کول بریښي

دوه طالبان مړه او پنځه نور ټپیان

پرون سهار د ۷ بجو په شاوخوا کې دهلمند په ولایت کې دوه وسله وال طالبان وژل شوی او پنځه نور ټپیان شوی دی. ۴مخ

پاکستان قبایلی سیمونه نور پوځونه لیږي

دپاکستان دولت غواړي چې له شکمنو ترهګرو سره دمبارزې لپاره خپل نور ۱۰۰۰۰ پوځیان هم په قبایلی سیمو کې ځای پرځای کړي.

دپاکستان دولت وروسته له هغه دا هوډ وکړ چې دامریکا دبهرنیو چارو وزیر کاندولیزا رائیس دغه هیوادته دخپل سفر په ترڅ کې له پاکستان او افغانستان څخه وغوښتل چې ترهګرې پر ضد دمبارزې لپاره لاسونه سره یو کړي. نوموړی له پاکستانی چارواکو سره له کتو وروسته د چهارشنبې په ورځ افغانستان ته راورسیده. ۴مخ

کوچیانو ته دکورونو لپاره نمرې ورکول کیږي

دکابل ښار په څېرکې دکوچیانو یو شمیر کورنیو ته چې دهغو شمیر ۸۴ زروتنو ته رسیږي دکورونو نمرې ورکول کیږي. ولسي جرګه کې دکوچیانو استازی حاجی متین تره خیل وویل دا ځمکه له پخوا څخه دکوچیانو ملکیت کې وه او دجمهور رئیس حامد کرزی دحکم له مخې د یو لړ اداری مرحلو وروسته دکوچیانو حق وګڼل شو. دا ځمکه اوس مهال دکابل ښاروالی د ۲۱ ناحیې تر ښاري پلان لاندې راغلی او کوچیانو منلې چې ددولت له پلان سره سم به پکې دحاجی جنت ګل په نامه یو ښار ګوتې جوړ کړی.

د زابل ځانمرګي بریدونکي ووژل

له ځانمرګي بریدځخه سملاسي وروسته سیمه ییزو امنیتي ساتونکو ولکه کړه خلکو ته یې د پیښې ځای ته د ورتګ اجازه نه ورکوله. خو تردې وړاندې چې د پیښې ځای ته امنیتي ساتونکي راورسیږي عیني شاهدانو هلته د دووکسانو مړي لیدلي چې یو یې له پیژندلو وتلی و.

په ځانمرګي برید کې کارول شوی موټر ټول له مینځه تللی او ټوټې یې پرسړک تر لیرې پرتو سیمو پورې پرتې وې. ۴مخ

مخدره مواد څنګه دځمکې له لارې لاړول کیږي؟

تایلند

له نن څخه ګابو ۱۲ کاله پخوا لیکونکی دتیرا په غرنیو سیمو کی هغو سیمو ته لاړ چی بازار، سخاخیل او چوره نومیږی دا سیمی د غرونو په منځ کی ډ وچ خور په غاړو پرتی دی چی شاوخوا ته یی د نګ، د نګ غرونه پراته دی. د هغو سیمو ټول اوسیدونکی دقبایلو په نامه یادیږی د خپلو قبایلی قوانینو په تطبیق سره ژوند کوی. د هغوی د قبایلی قوانینو او دودونو یو دود داسی دی چی کله دهغوی ترمنځ په یوه ځمکه دعوه رامنځته شی دواړه لوری ددعوی ځمکی ترځنګ د غرونو په څوکو کی پوستی جوړوی وسله وال کسان په کی ناست وی د افغانستان دجګړو له برکته داسی وسله وال شوی چی په هره پوسته کی سپکی او درنی وسلی موجودی وی دعوه ګیری ځمکی ته یو بل نه پریږدی چی ورشی او هلته یو اطاق جوړ کړی مقابل طرف ورباندی ډزی کوی او ولی یی او که چیری چا دورځی یادشپی ګوته په کی جوړه کړای شوه ځمکه دهغوی شی.

دویمه دا چی یو دبل په پوستو باندی که هر چا اتیک یعنی تعرض وکړای شو او پوسته یی تری ونیوله نوهمغه لوری کامیاب او دعوه ګیر ځای ګڼی.

نو په هغه وخت کی هم دیار اکبر او عبدالله خان ترمنځ چی دواړه دچوری خانان وو د غره په لمنه کی یی په للمه ځمکه دعوه وه هر لوری په غرونو کی په پوستو کی افغان مهاجر دپیسو په مقابل دجنګ او دپوستو دساتلو لپاره استخدام کړی وو.

لیکونکی په هغه وخت کی دفلم لپاره یوه کیسه تیاروله او په کیسه یوه برخه داسی وه چی په قبایلو کی ځنګه افغان مهاجر دوژلو لپاره دپیسو مقابل کی استخدامیږی او قبایل پوستی پری ساتی. دا څه یوازی چوره نه وه دتیرا په نورو سیمو کی هم دا کار روان و. زه هم دخپلی کیسی دبشپړولو لپاره دتیرا دچوری غرونو ته لاړم په چوره، سخاخیلو او بازار سیمه کی ورګرځیدم د غرو دسرونو پوستی می هم ولیدلی له یوی څخه بلی ته په غرونو کی لاړم او مرکی می وکړی او کابو میاشت می هلته تیره کړه. لدی پرته می هلته دپوډرو او هیروئینو کارخانی هم ولیدی چی په هره یوه کی په منونو منونو اپین څخه یی دورځی پودر جوړول زه دپودر کارخانی ته ورتلم چی هغه دیاراکبر په نامه دیوه خان و. یار اکبر ماسره خپل ورور ولیږه کله چی هغی کارخانی ته ورغلو کارګران یی تول له رنګ زیږ وو او جسماً کمزوری وو.

ما په هغوی کی له یوه کارګر څخه پوښتنه وکړه چی ولی مو رنګونه زیږ دی هغه راته وویل: مونږ دلته دپوډرو په بوی باندی معتاد شوی یو ګه څه هم ښه خوراک راکوی ښه معاش لرو او هغه کی یو پسه راته حلاوی خو مونږ له دی ځای څخه بل ځای ته تللی شواو نور کار په بل ځی کی کولای نشو ما یوورځ له یاراکبر څخه پوښتنه وکړه چی پودر څنګه سیمو څخه لیږدوی نغه په خواب کی وویل مونږ ته لیږدول اسانه کار دی ګه مونږ سره پدی کوبارکی زیات خلك چې په حکومت کی نفوذ ټسان وی شریك کیدل شی. مونږ له کارځلی څخه پودر په یوه ګاډی کی بارووا و حرکت کوی ورپسی وسله وال کسان چی سپکی او درندی وسلی ورسره وی په بل موټر کی وی.

کله چی دتیرا او شینوارو تر منځ دغره بیخ ته ورسیږی نو بیا بل چاته تسلیم شی هغه یی په کچرو وړی له غره یی اړوی دغره بل اړخ ته هلته دشینوارو یو قوماندان ته تسلیم شی. هغه قوماندان یی خوګیانو ته وړی دهغه ځای قوماندان ته یی تسلیم کړی هغه یی په موټر کی حصارك ته وړی او وسله وال کسان له درندو وسلو سره ورپسی وی.

پدی ډول سیمه په سیمه له افغانستان څخه ووځی پوډر مخکی وی دقوماندان نفر ورپسی وی پدی ډول له افغانستان څخه ووځی بل هیواد ته ځی او په نورو هیوادونکی هم داسی بانفوذو دولتی خلکو پواسطه لیږدیږی.

او کوم هیواد کی چی غواړو هلته رسیږی. دایوه پراخه شبکه ده چی کارپکی روان دی ان چی دتخمونو داصلاح لپاره د کرنی ماهرین هم لری که چیری مونږ ته څوك دلته پیسی راکړی دنړی په هر هیواد کی چی یی وغواړی ورته پودر تسلیمولی شو دا چی وایی دمخدره موادو په قاچاق کی ځینی قوماندانان لاس لری بی خایه خبره نه ده اوس چی په هیواد کی په مخدره موادو بندیز لګیدلی دی خو دا بندیز په هغو سیمو کی نشته چی طالبان په کی زیات نفوذ لری چیری چی طالبان دخپل شته والی تر وهی او خلك هم دمخدره موادو په خاطر خانونه له دولت څخه لیری کوی او غواړی چی فضا ورته خلاصه وی او له دولت څخه په یوه خلاصه فضا کی ژوند وکړی نو ویلای شو چی په قبایلی سیمو کی مدا اوس دپوډرو کارخانی پتمی فعالی شوی او موجود دی او دننګرهار له لاری نوموړو سیمو ته اپین په قاچاقی ډول لیږل کیږی او دا داسی کارخانی دی چی په ډیر ساده ډول ان چی په کورونو کی هم جوړیدای شی او له همدغو کارخانو څخه د بانفوذه اشخاصو په مرسته چی وسله وال کسان ورسره وی لیږدیږی او په نورو هیوادونو کی په نورو لاړو او چلونو سره ورته دلیږدولو زمینه برابریږی پدی ډول دنړی ستره قاچاقی شبکه په دې کاروبار کی لاس لری.

تروریزم دموکراسی بیداد میکند

حمید پنجشیری

محدود سازی، نابود سازی وقتل دیموکراسی جز قتل وکشتار بیرحمانه وظالمانه روحی ملت هرگز نمیتواند به مفهوم دیگری قابل قرائت باشد وملتی که محروم از ارزشهای دیموکراسی باشد نمیتواند میهن خود را به سرمنزل ماوای ساحل مقصود پیشرفت های علمی نایل سازد دیموکراسی تنها در آینه مطبوعات ورسانه ها برای ملت میتواند قابل تفهیم باشد لذا محدود سازی وسرکوب مطبوعات وآزادی بیان عقیده واندیشه به مفهوم فلج نمودن اعصاب وبریدن زبان گویای ملت با خنجر وحشت وتروریزم دیموکراسی محسوب میشود. یک ملت محروم از تمامی ارزشهای دیموکراسی در حرکت ملی تاریخی به اهداف درګودال ذلت بدبختی وعقبګرائی سقوط وسرنګون خواهد شد. بلی! دیموکراسی محدودیت های سنتی عنعنوی، جنسی نژادی وجغرافیائی را نمی پذیرد وبه همین پیمانه ارزشها برای همه ملت های شرق وغرب وشمال وجنوب کره زمین باید قابل دسترسی باشد. دشمنی وخصومت ورزی با روند رو به توسعه وتکامل دیموکراسی یک عمل شنیع زشت نفرت انگیز بکار گرفته میشود که محروم از تعقل خرد مندانه سیاسی در منجلاب موهومات خرافات وانجماد جنون آمیز حسادت غرقه وشناور میباشد ملت افغان قرن ها در بستر آتشین وحشت واستبداد تاریک اندیش عقب مانده وآلوده به فساد سوخته اند واین همه عقب مانی ها، بدبختی ها مرکبه میراث شوم عملکرد های تاریخی واجتماعی باطل اندیشانی است که در دو دهه جنګ تحت عناوین مختلف ارزشهای ملی را به آتش کشیده و از خون شهدا حقوق بیوه ها ویتیمان ودارائی های سرقت شده قصرهای مجلل اعمار کردند اما سرانجام با حمایت بین المللی رژیم طالبان سرکوب و طبق توافقات بن رئیس جمور به شیوه دیموکراتیک انتخاب گردید وبالاخره پارلمان تشکیل شد اما باکمال تاسف طوری که عملاً ملاحظه میشود باز هم در تداوم شیوه های کاربرد میراث شوم وخفت بار محافظه کارانه نیروهای سیاه وعقبګرد میخواهند با ایجاد طوفان تند بادهای سرکوبګرانه ارتجاعی شان بنیاد ستراتیژی سیاست بالنده نوپای ایجاد شده در کشور را از ریشه نابود سازند آزادی اندیشه وبیان قلم را درګلو خفه نمایند. مطبوعات را محدود وژورنالیستان این طلایه داران بعد مشعل دار پیام آور صلح حقیقت وآزاد اندیشی را تهدید توقیف واختطاف نمایند ولی جامعه بدون ژورنالیست کلبه ویرانه فاقد انسان را می ماند که ازآن صدا به گوش طنین انداز نیست.

امروز جامعه افغان در رسیدن به پیشرفت های علمی به همان پیمانه به پشت کار ضرورت دارد که به عین پیمانه و تناسب مستقیم ملت به دیموکراسی، آزادی عقیده وبیان بدون موجودیت دیموکراسی به هیچ صورت صلح امنیت وترقی نمیتواند وجود فزیکی داشته باشد. افغانستان جز کوچک جامعه جهانی است ومحصول ارتباطات علمی فرهنګی عقیدتی وتاریخی خانه مشترک جامعه جهانی ونمیتواند از اثر پذیری سیستم ماهواره ئی فرهنګ وعنعنات جامعه جهانی آسیب پذیر ویا هم بهره مند نباشد وایجاب می نماید تا در تشریک مساعی جامعه جهانی به عین شمایل میتود وارزشهای علمی فرهنګی جامعه خود را در حرکت بسوی دیموکراسی وپیشرفت عیار سازیم ما یقین وباور کامل داریم که خوشبختانه بالاخره روزی در ردیف ممالک پیشرفته جهان قرار خواهیم گرفت.

متصدی : سباوون

د بیا رغاونی په لور

آیا روند ثبات و بازسازی کور از نفس افتاده است؟

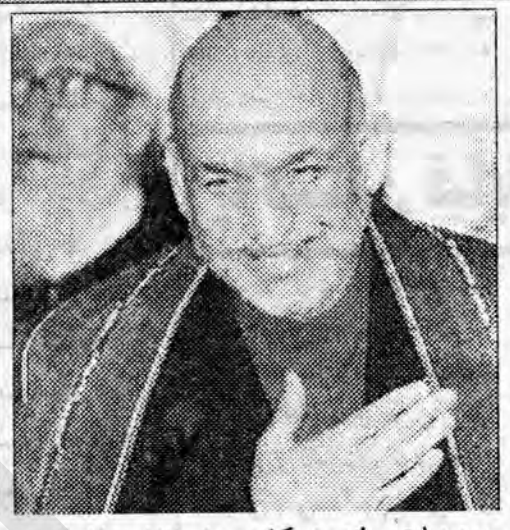

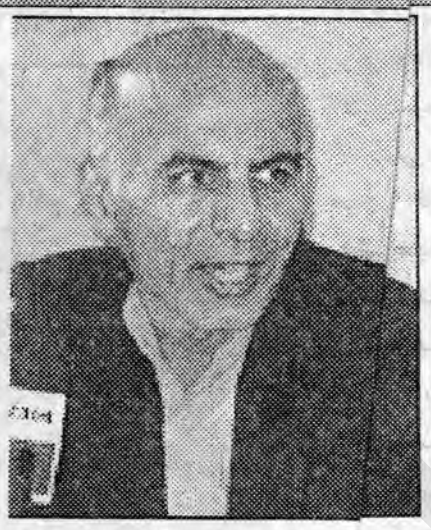

چه در داخل و چه در سطح بین المللی، به تدریج این اشتراک نظر شکل می گیرد که احتمال دارد کشور درحال لغزش به سوی هرج و مرج باشد. این نظر یک مشکل اساسی دارد و یک نکته اساسی را فراموش کرده است: اینکه در کشور ابزارها و عناصری وجود دارد که اگر انسجام و سازمان یابد، می توان با کمک آنها فرآیند حرکت به سوی ایجاد کشوری باثبات، مرفه و دموکراتیک را بار دیگر به جنبش درآورد. اگر شکست جزو گزینه های جامعه بین المللی در کشور نیست، باید تلاش ها بر بازگرداندن اعتماد به افغان ها و ایجاد خوشبینی در آنها نسبت به آینده ای درخشان متمرکز شود تا به شرکایی فعال در نبرد علیه خشونت و بی نظمی بدل شوند.

مشکل از ناکامی در سازگاری با بستری متحول شونده، از نفس افتادن فرآیند حرکت در جهت یک برنامه معتبر توسعه و استفاده ناموزون و بی حساب از خشونت سرچشمه می گیرد.

در مقایسه با سال ۲۰۰۱ که اشتراک نظری جهانی وجود داشت دایر بر اینکه ثبات در کشور یک فریضه است، اکنون فضای داخلی، منطقه ای و بین المللی تغییر کرده است.

وفاق منطقه ای یا تضعیف شده یا کاملا درهم شکسته و کشور و پاکستان به جای دست زدن به

شراکتی که منافع متقابل آنها اقتضا می کند، سرگرم مشاجره و تبادل اتهامات هستند و روسیه، هند و ایران نیز در رابطه با کشور پیام های ضد و نقیض می فرستند و هر کدام به طور جداگانه و بدون هماهنگی با دیگران عمل می کنند.

با اینکه جامعه بین المللی در مورد دولت سازی در کشور به اتفاق نظر رسیده است، اما سازوکارهای بدیع و ضروری برای اجرا، هماهنگ سازی و نظارت بر این طرح هنوز وجود ندارد. به علاوه افکار عمومی در کشورهایی که نیروهای نظامی خود را به کشور فرستاده اند نیز درباره درستی این تصمیم دچار تردید شده است.

در فاصله سال های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۵ پیشرفت هایی به سوی استقرار یک دولت مشروع مرکزی که به تدریج اعتماد مردم را جلب کرد حاصل شد.

اما اکنون به نظر می رسد که دولت توان بالقوه حرکت در این زمینه را از دست داده باشد.

دولت هنوز موفق به ایجاد اتفاق نظر پیرامون یک دستور کاری مشخص برای رسیدگی به چالش های فعلی یا بنا کردن نهادهایی که می توانند نیاز به برقراری حکومت قانون، امنیت و توسعه اقتصادی را برآورده کنند نشده است. سامانه توزیع

کمک ها نیز به جای تقویت توانمندی های کشور، باعث ایجاد یک نظام موازی بوروکراتیک شده که بسیاری از نیروهای نخبه را به جای دستگاه های دولتی جذب سازمانهای غیر دولتی می کند و این خود به انزجار مردم دامن زده است. درحالی که اکثر افغان ها از فقر شدید رنج برند، گروه کوچکی قاچاقچیان و سودجویان پی های کلان به جیب زده انو درحال زایل کردن اقتدار دول هستند. شبکه های تروریستی نیز از بدبینی موجود در میان مردم به عنوان فرصتی طلایی استفاده کرده و با جسارت پیش تاخته اند. در ضمن خشونتی که برای مهار تروریسم به کار گرفته می شود، به نوبه خود احساس ناامنی را در میان مردم افزایش داده است.

اما می توان این روندهای منفی را متوقف کرد. سرمایه ها و امکاناتی وجود دارد که می توان آنها را بسیج کرد. پیش از این مجموعه ای از برنامه های توسعه ملی در کشور به اجرا گذاشته شده است که بیانگر توانایی اجرایی و مدیریتی افغان ها است. اصلاحاتی در زمینه های پولی و مالی انجام شده است که از جمله می توان به ساماندهی و جذب ۵۰۰ میلیون دالر سرمایه گذاری خصوصی در صنعت مخابرات و تضمین ارائه خدمات توسط بخش خصوصی به مردم اشاره کرد. همچنین یک برنامه میان مدت از سرمایه گذاری های عمومی برای ایجاد درآمدهای کافی جهت فراهم کردن شالوده های مالی لازم برای گرداندن امور دولت آماده شده است. با افزایش ارزش محصولات معدنی در بازارهای جهانی، منابع غنی مس، آهن، سنگ مرمر و زغال کشور می تواند این کشور را به یک ازبگر مهم منطقه ای بدل کند. بخستین مورد استقرار نیروها، ناتو در خارج از اروپا که به کور مربوط می شود، نباید تردی در مورد حمایت جامعه بیرالمللی از این کشور باقی بگرد. رویکرد تازه همچنین نباید پرهیز از تله های آشکار ات.

دولت هنوز موفق به ایجاد اتفاق‌نظر پیرامون یک دستور کاری مشخص برای رسیدگی به چالش های فعلی یا بنا کردن نهادهایی که می توانند نیاز به برقراری حکومت قانون، امنیت و توسعه اقتصادی را برآورده کنند نشده است.

کشور و شرکای خارجی آن باید از متهم کردن یکدیگر درباره کاستی های موجود خودداری کنند و به یاد داشته باشند که هیچ کدام به تنهایی قادر به رطرف کردن مشکلات نیستند. و علاوه هیچ کدام نمی توانند دست روی دست بگذارند و اجازه وقوع بدترین حوادث را بدهند و آنوقت درصدد مهار اوضاع برآیند. باید در مقابل خصوصی سازی امر تامین امنیت - چه از طریق شبه نظامیان یا شرکت های خصوصی - مقاومت کرد چرا که باعث بروز خشونت های روزمره می شود و فقط اعتماد مردم به حکومت قانون را خدشه دار می کند. حامد کرزی رییس جمهور و دولت این کشور انتخابی پیش رو دارند: یا می توانند قاطعانه عمل کنند و نام خود را در تاریخ به عنوان بنیانگزاران ملتی آبرومند ثبت کنند یا به عنوان کسانی در تاریخ از آنها یاد شود که فرصتی طلایی را هدر داده اند.

آنها باید تعهد خود به حکومت قانون و مسئولیت پذیری را نشان دهند. آنها در درجه اول باید یک دادگاه عالی تاسیس کنند که نمونه استقلال باشد. ثانیا برای مبارزه با فساد باید کمیسیون هایی با اعضای داخلی و خارجی تشکیل دهند که قادر به تحقیق در زمینه ادعاهای فساد در بالاترین سطوح و اعمال مجازاتهای لازم باشد. ثالثا آنها باید در پی حکومت داری صحیح باشند. رابعا آنها باید فرصت هایی برابر برای نسل جوان ایجاد کنند. و آخر اینکه استراتژی امنیتی باید از اساس متحول شود.

از سوی دیگر حمایت منطقه ای از دولت باید تجدید شود و به خصوص پاکستان باید به این نتیجه برسد که امنیت و ثبات کشورش، به امنیت و ثبات در کشور ارتباط مستقیم دارد. عدم توازن میان بودجه نظامی و توسعه از سوی جامعه بین المللی باید برطرف شود: مکانیسم های تازه ای لازم است تا به افغان ها برای بازسازی کشورشان نیروی تازه ای بخشد.

از آنجا که کلید رفاه، در تجارت منطقه ای و سرمایه گذاری نهفته است، کشورهای حوزه خلیج فارس می توانند نقش مهمی بازی کنند. هرچند استفاده از قوه قهریه لازم خواهد بود، باید در چارچوب یک استراتژی جامع دولت سازی قرار داده شود. استراتژی مبارزه با مواد مخدر نیز باید مورد بازبینی قرار گیرد و همسویی آن با اهداف کلی کشور تضمین شود. مردم کشور در سال ۲۰۰۱ با آغوش باز از نیروهای خارجی کمک امنیتی و نیروهای ائتلافی استقبال کردند. با اتخاذ تدابیر درست، می توان و باید این حسن نیت را بار دیگر احیا کرد. دولت و شرکای بین المللی آن باید با تدبیر، تعهد و نیروی ماندگار، به یافتن راه حل ها کمک کنند و تسلیم پیشگویی های نشوند که فقط خودشان را راضی نگه می دارد.

په هیواد کې د حق العبور مالیه

دحق العبور سیستم «د چنګاښ ۱ د جون ۲۲ » نه په ټول دهیواد کې پلی شو اودټولولو لپاره یې داسې ټکټونه چاپ شوي چې په ازاد بازار کې پلورل کېږي

داوس لپاره دهیواد په مهمو لویو لارو کې تلونکي راتلونکي موټرباید دحق العبوردا ټکټونه له خان سره ولیږدوي

د مالیې وزارت غواړي له دې لارې کورنۍ عواید ډېر کړي

دهیواد د مالي وزارت وویل دغه په لسګونو میلیونو ډالره عواید به د سړکونو په جوړولو او ساتلو ولګول شي

دعوایدو ډېرېدل دافغان دولت لپاره تر اوسه هم یوه لاتجمنه موضوع ده

د مالیې وزارت له ببلا ببلو لارو نه هڅې کوي چې د کورنیو عوایدو کچه لوړه کړي

دمالیې وزارت وایي څه باندې ۴۰ میلیون ډالره عواید به په کال کې د حق العبور د دغه نوي سیستم په پلي کولو ددولت بودجې ته ورسېږي د پخواني سیستم پر اساس به په کال کې دري میلیون ډالره د حق العبور دوکړې نه دولت عواید ترلاسه کول

دمالیې وزارت چاروا کو په یوه خبري کنفرانس کې وویل چې ددې نوي سیستم په پیل سره به خلکوته ډېره اسانتیا برابره . دولت به داداري فساد نه خلاص او عواید به یې اوچت شي

تردې وړاندې د دهیواد د ټولو ولایتونو په لویو لارو کې د موټرو نه د حق العبور په نوم پیسې اخیستل کېدې خو دولت وایي دوی ته یې ډېره کمه برخه ورسېده

دغه ټکټونه د اوس لپاره د کابل ،مزارشریف ،کابل- گردېز، کابل سپین بولدک او کابل جلال اباد ه سړکونو کې د استفادې وړ دي

دمالیې وزارت د عوایدو مرستیال کبیر مومند وویل دپخوا پر خلاف دا خل ټول موټرلرونکي د ټکټ په درلودو مکلف دي

« دغه ټکټونه په جرمني کې جوړ شوي چې د جعلي جوړولو امکانات یې کم دي ټول ټکټونه رنګه دي او دهرې میاشتې رنګ یې توپیر لري اودمیاشتې تر پایه به یې رنګ چاته نوي معلوم دا ټکټونه خانګړی سریال نمبر لري »

د حق العبور دغه ټکټونه په درې ډوله دي د یوې میاشتې دریو میاشتو او یوه کال لپاره او ګاډي هم ورته په دریو برخو وېشل شوي سپرلی لرونکي ، واړه بارلرونکي او لوي بارلرونکي موټر دوړو موټرو لپاره حق العبور دیو میاشتنی ټکټ بیه په ۲ سوه افغانی، د وړو بار وړونکو لپاره په زر او د سترو بارووړونکو لپاره په ۵ زره افغانی ده

دغه ټکټونه د موټرو د مخې په شیشې سرېښېږي او بل موټر ته یې د لیږدولو امکانات نشته

دمالیې وزارت مرستیال عبدالرزاق صمدي وویل د حق العبور دغه ډول تر پخواني هغو خلکوته ډېر ارزانه پریوځي

خو توپیر یې دادی چې دا خل به ټول واړه او لوی موټرونه د حق العبور دغه ټکټونو لري چې په پخواني هغه کې واړه شخصي ګاډو حق العبور نه ورکاوه

صمدي وویل چې د هرکال په تېرېدو سره به له دې لارې د عوایدو کچه پورته شي او په دې ډګر کې یې د خصوصي سکتور له لارې په ټنو تنخوا ګانو د سلګونو کسانو لپاره د کار موندلو زېری هم ورکړ

دغه ټکټونه د خصوصي سکتور له لارې په ټول هیواد کې پلورلو ته وړاندې کېږي

د مالیې وزارت غواړي چې دې ډول سیستمونو په پلي کولو سره د کورنیو عوایدو کچه لوړه کړي دا هغه خبره ده چې نړیواله ټولنه یې له افغان دولت نه هېله لري

ددغو لسګونو میلیونو ډالرو عوایدو به ددهیواد د عادي بودجې لپاره غټه مرسته وي چې دولت غواړي د بیارغاونې په برخه کې یې ولګوي

فروش غیرقانونی منذوی پلخمری، اشتغال ۵۰۰ نفر را تهدید میکند

هـ نجفی زاده

مقامات سابق ولایت شمالی بغلان منذوی (بازار بزرگ عمومی) را که گفته می شود یک منبع بزرگ درآمد برای دولت بوده است، به چند تاجر محلی فروخته اند. این اقدام مسئولان سابق ولایت بغلان اشتغال بیش از ۵۰۰ نفر را در معرض تهدید قرار داده و موجب خشم مغازه داران بغلان شده است.

منذوی بازار بزرگ شهر پلخمری در مرکز این شهر قرار دارد که مکان اصلی برای خرید و فروش اجناس و لوازم مختلف از آب یخ و نان خشک گرفته تا مواد خوراکی و لوازم برقی و پارچه است. اما این بازار با تمام بی نظمیهایش، از سالها به طور سنتی در اختیار مردم قرار داشته و فعال بوده و مغازه های کوچک یک طبقه ای گلی و سوداگران دست فروش در چهارسوی منذوی پلخمری حلقه زده اند. این بازار بزرگ با همین سر و سیما، محل اصلی درآمد حدود شش صد نفر است که هرکدام دست کم پنج نفر وابسته به خود دارند. آنان صبح وقت از خواب می خیزند و برای پیدا کردن قوت لایموت راه منذوی را در پیش می گیرند. ملکیت منذوی پلخمری از آن دولت است، ولی از بیش از پنجاه سال ساکنان ولایت بغلان در این محل دکان ساخته اند و به یک منبع سرشار درآمد برای شاروالی پلخمری تبدیل شده است. دکانداران منذوی می گویند آنها سالانه حدود بیست میلیون افغانی معادل چهارصد هزار دالر به دولت مالیات می پردازند. ولی شکایت آنان از این نیست که به دولت مالیات می پردازند. آنها شکایت از این دارند که به تازگی برخی مقامات ولایتی اقدام به فروش این بازار بزرگ درآمدزای دولتی کرده اند. دلیل ذکر شده برای این کار، ویران کردن مغازه های گلی یک طبقه و ساختن خانه و ساختمانهای مجلل ذکر شده است. پولداران استدلال می کنند که ساخت چنین ساختمانهایی از عهده مغازه داران کنونی این محل برنمی آید و آنها با این خدمت شان می خواهند سر و سیمای شهر پلخمری را از جهت بهتر تغییر دهند. به همین لحاظ، به گفته دکانداران منذوی، والیان و شهرداران سابق، منذوی را که در ساحه بیش از هزار جریب زمین و در مرکز شهر ساخته شده، با

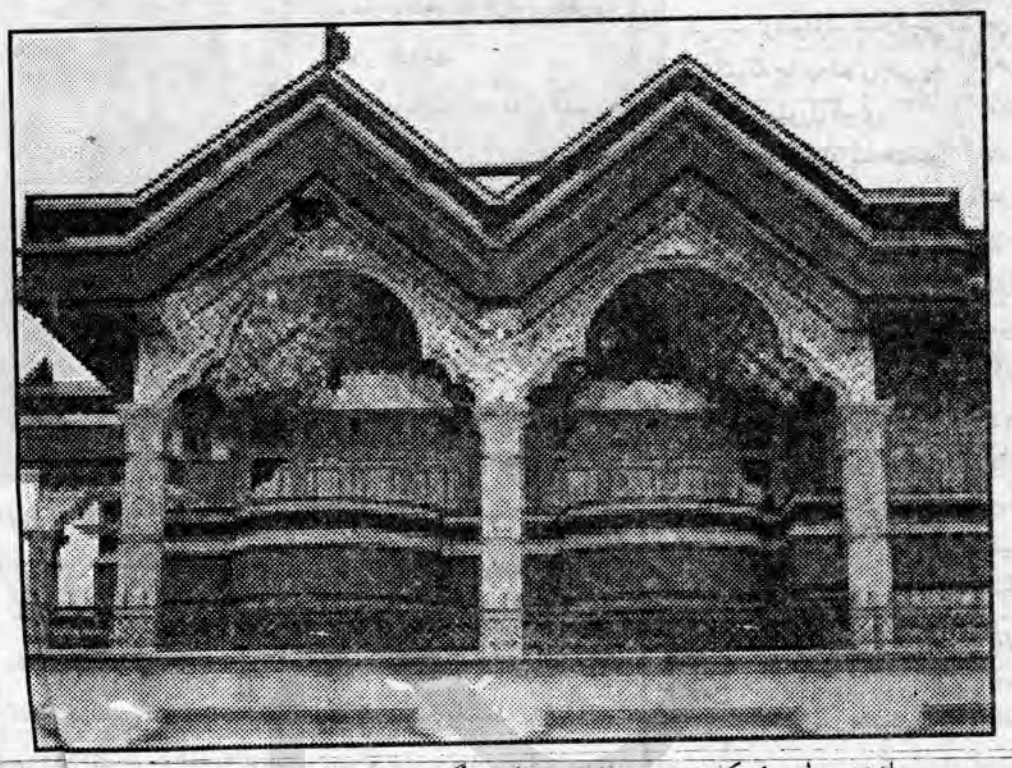

دریافت مبالغ هنگفت پول به عنوان رشوت، به چند تاجر محلی فروخته اند. نادر، یکی از دکانداران منذوی پلخمری که ادعا می کند خانواده او بیش از پنجاه سال در این محل مشغول کار بوده است، می گوید که این معامله بین دولت و به گفته او سودجویان، در خفا و بدون هماهنگی مقامات دولت مرکزی صورت گرفته است. او می گوید واسطه و پول به

اندازه ای بر مقامات سابق بغلان تاثیر گذاشته است که آنها این منذوی را با هزینه حدود دو میلیون افغانی که یکدهم درآمد یکساله آن هم نیست، فروخته اند. نادر می افزاید که در این معامله، چند مقام معدود نزدیک به سیصد هزار دالر رشوت دریافت کرده اند. با این وصف، اقدام به فروش منذوی با مخالفت دکانداران رو برو شده است. کانداران منذوی پلخمری برای رساندن دادشن به رییس جمهور و دیگر مقامات عالی رتبه ند بار به کابل رفته اند و واستار باطل کردن سافروش منذوی، که یک ملکیت عمومی است، شاند. علم راسخ، والی فعلی بغلان و مهندس حمید اکبری، شاروال کنونی پلخمری می گویند که بمردم همنوا هستند و باروش منذوی مخالفند. شاروال پلخمری می گوید کاقدام همکاران سابقش دراستای فروش این باز ابزرگ عمومی غیرقانونی بوده و آنها تنها به نفع شخصی خود اندیشیه اند تا منافع ملی. تصرف و فروش ملکیتهای دولت، ر کشور حتی پس از سرنگونی رژیم طالبان، یک معضل جدی در این کشور بوده است. در اغلب مناطق کشور قوماندانان مسلح و مقامات دولتی زمینهای دولتی را غضب کرده اند و یا هم بطور غیرمشروع به مردم فروخته اند. سه سال پیش واگذاری منطقه تاریخی شیرپور در مرکز نیز جنجال برانگیز، اما تمام سرو صاندکی بعد فرونشت و این شیرپور اکنون ترین محله کابل است. مقامات دولتی وقوماانان مسلح در آن برای خانه ساخته اند شاولت با ایجاد کمیونی، بخواهد به موم فروش بازار منذوی پلخ رسیدگی کند، اما همرنه که کمیسیون رسدگی به موضوع شر کار به جایی نبرد، ازن کمیسیون احتمالی هنظاری نمی رود. احمد فد حکیمی، روزنامه نار در شمال کشور، ماله غصب زمین و بدادهای دولتی را در ن کشور یک بحران می اند اما دولت تاکید ارد که آنگونه که برخی ها می گویند، بحران غصب زمین و ملکیت دولت نیاز به یک روند طولانی برای حل و فصل دارد و در کوتاه مدت قابل حل نیست مهندس یوسف پشتون، وزیر توسعه شهری کشور، در سفر چندی پیش خود به شمال کشور به بی بی سی گفت که دولت جداً در پی حل و فصل زمینهای غصب شده توسط قوماندانان و زورگویان است. اما این که شاروال و والی تحت فرمان دولت خود اقدام به فروختن بازارهای بزرگ عمومی دولت کنند، پدیده ای است که در کشور کم نظیر بوده است. با این حال، مردم و کسبه کاران در منذوی پلخمری این محل را به یک کارخانه برای خود تشبیه می کنند که تنها فرصت شغلی برای آنها را فراهم کرده است. آنها می گویند توقعشان از دولت این است که وابستگان دولت و مقامات محلی با فروش محل کار و درآمد مردم، هم به آبروی نظام و به اقتصاد خانواده ها ضربه نزنند

میرمن رایس ...

کابل ته د میرمن رایس دغه سفر په داسې حال کې تر سره شو چې د افغانستان په سویل کې د طالبانو بریدونو زور اخیستی، د همدغو جګړو له امله د افغانستان-پاکستان په اړیکو کې درغ رامینځ ته شوی او دا دول ولسمشر کرزي په دې وروستیو کې په نړیوالې ټولنې له ترهګرۍ سره د جګړې د روانو تګلارو په تړاو کلکې نوکې هم کړې دی. د ده په وینا د دې په خای چې دغه جګړه د ترهګرو د روزلو او سمبالولو خای ته ولیږدي، یوازې په افغانستان کې پر مخ وړل کیږي. دې نیوکو او دې اندیښنو ته د میرمن رایس خواب دا و چې ترهګر د ټولو یو شان دښمنان دي او ټول یې باید په ګډه مقابله وکړي. دا هماغه دښمن دی چې په نیویارک یې برید وکړ او په ولسمشر پرویز مشرف یې برید وکړ. زموږ هوډ دا دی چې په ګډه به دغه دښمن ماتوو او په شا به نه راستنیږو

پاکستان قبایلی سیمو...

د امریکا دبهرنیو چارو وزیره کاندولیزا رایس په داسې حال کې له پاکستان او افغانستان څخه لیدنه کوی چې د افغانستان جمهور رئیس حامد کرزی له نړیوالې ټولنې څخه غوښتنی چې د جګړې لمنې هغو سیمو ته وغځوی چې د ترهګرو اصلی مرکزونه بلل کیږي. رائیس پاکستان او افغانستان څخه د امریکې دښمنملګرو په توګه یادونه کړې ده دی وایی چې له پاکستان چارواکو سره یې دهغه هیواد په قبایلی سیمو کې دشته ستونزو په اړه خبرې ګډوډي وی پاکستانی چارواکو دغه هیواد ته درایس له سفر وروسته هوډ کړی چې قبایلی سیمو ته خپل نور ۱۰۰۰۰ پوځ هم ولیږي.

دوه طالبان ...

دهلمند ولایت امنیه قوماندان نبي جان ملا خیل وایی چې ملی پولیسو او نورو امنیتی موظفینو پرون سهار د نوزاد په ولسوالی کې عملیات پیل کړل چې دوسله والو طالبانو او امنیتی خواکونو ترمنځ نښتې کابو دوه ساعته دوام وکړ او په نتیجه کې دوه طالبان ووژل شول او پنځه نور ټپیان شول. خبر زیاتوی دوسله والو طالبانو مړی دجګړې په خای کې پاتې شوی او په پیښه کې یو پولیس هم ټپی شوی.

دستگیری یک تبعه ...

این دستگیری ها در حالی صورت میگیرد که بتاریخ ۱۸ ماه جون سال جاری وحزب سیاسی مخالف پاکستان در شهر کویته در یک گردهمائی که بیشتر از ۲۰ هزار افراد در آن شرکت داشتند از دولت پاکستان خواستند تا در امور داخلی افغانستان مداخلت نورزند. درین گردهمائی محمود خان اچکزی رهبر پشتونخواه ملی عوامی پارتی در سخنانش از رهبر طالبان ملامحمد عمر خواست تا از طریق انتخابات رای مردم را بدست آورد. حکومت پاکستان چندین بار هرنوع مداخلات نظامی را در افغانستان رد کرده ادعا میکند که در مبارزه علیه تروریزم بیشتر از ۶۰۰ سرباز اردوی خود را دست داده اند.

د زابل ځانمرګي برید...

د ځانمرګي برید موخه امریکایي خواکونه وه چې له پیښې ځخه د چارواکو په وینا روغ رمټ وتلي دي د زابل د والي ویاند ګلاب شاه علي خیل بي بي سي ته وویل چې وژل شوي دواړه کسان ځانمرګي برید کونکي وه چې دده په خبره نبایي دواړه به عرب مسلمانان وي شاغلی علي خیل وایي د استخباراتي معلوماتو په مټ پولیس لاله وړاندې په دې خبر وو چې کلات ښارته دوه ځانمرګي برید کونکي راغلي دي چې دده په خبره پولیسو برید کونکي تعقیبول او د امریکایي خواکونو کاروان ته تر رسیدو وړاندې یې خپل موټر وچاودی. د سیمه ییزو وګړو په وینا چې په پیښه کې یو عام وګړی هم ټپي شوی دی. طالبان ادعا کوي چې په برید کې یې امریکایي خواکونه مرګ ژوبله وړاړولې ده

در ۲۴ ساعت ۱۶ ...

سخنگوی وزارت دفاع ملی میگوید که در بین کشته شده گان افراد خارجی هم شامل هستند. وی میگوید که در این عملیات ۶ تن از سربازان اردوی ملی جان های شان را از دست دادند وشماری هم زخمی شدند. در سیزدهمین روز عملیات یورش کوهستان رقم تلفات مخالفان دولت به ۲۱۶ تن رسیده است. سخنگوی وزارت دفاع ملی تائید میکند که اضاد خارجی نیز در بین کشته شدگان دیده میشوند. اما وی از افشای هویت آنان خود داری کرد. آقای عظیمی میگوید که تا کنون بیشتر از ۸۰ تن از مخالفان دولت را باز داشت کرده اند و ۵۲ تن دیگر از مخالفان در جریان این عملیات زخمی شده اند. سخنگوی وزارت دفاع ملی رقم تلفات سربازان اردوی ملی را ۶ تن میخوانند اما وی شایعات مبنی بر کشته شدن افراد غیر نظامی را رد میکند.

ERADA Daily

اراده
زیر نظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد مسعود "مرکزی"
چاپ: مطبعه مرکز نشراتی افغان

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar Mobil Phone: 070222726
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com
قیمت یک شماره ۳ افغانی